

ЗАПРОГРАММІРОВАННИЙ ЕКЗИТУС

Єсть таке поняття, як смерть вуду: коли один чоловік, не прибігаючи до насильства, а чисто словесно убиває іншого чоловіка. Це відбувається у деяких племенах, коли шаман або голова племені наказує умерти комусь-то чоловіку — і той гине. Не тому, що вешається або тоне, а тому, що у нього відбувається «біохімічне самоубийство», як у австралійської сумчатої миші.

З точки зору біолога, старіння — це теж смерть, але запрограммована за типом смерті вуду. Це програма, яка є в геномі, але на відміну від смерті вуду не потрібні особливі песнопіння — організм сам себе повільно отруює, і це призводить до поступового і узгодженого ослаблення життєвих функцій з віком.

Єсть дві точки зору на старіння. Песимістична, коли вважають, що відбувається накоплення випадкових поломок в складній системі, якою є живий організм. І оптимістична: старіння — вирішальний етап індивідуального розвитку організму, запрограммований в геномі. З точки зору песимістів (а їх серед біологів все ще переважна більшість!), геріатрія — це «наука про наш шлях до кладовища».

І дійсно, якщо праві песимісти, то спробуємо лікувати старіння — це шарлатанство. Це не хвороба, це неминуче накоплення випадкових поломок.

Великий геронтолог минулого століття написав: «Ніколи не повірю, що кінь і возок старіють однаково!» Дійсно, є принципова різниця: кінь має систему репарації поломок, возок — ні. Від чого ж може умерти людина, якщо не від старості?

Якщо нам дійсно вдасться скасувати програму старіння, то вийдемо на такі терміни життя людей, коли з'являться справжні стареческі хвороби. Не запрограммовані, а просто тому, що людина не звикла, не пристосувалася жити так довго — двісті років, наприклад!

Але нас сводять до гробу рак, інсульт, інфаркт, інфекції. Незважаючи на всі антибіотики, старіки гинеють від пневмонії. Тому що у них різко ослаблена імунна система. Імунна система починає старіти десь у 12–15 років. М'язова — десь у 22 роки. Тому футболісти в тридцять років дешевше на футбольному ринку, ніж 23-річні. Цілий ряд систем організму старіє з 30 або 40 років.

По матеріалам
<http://www.kp.ru/daily/24535.3/678541/> ■